תלמודו בידו

דף ו עמוד ב — קידושין

א] כתב לאשתו "הרי את בת חורין" או "הרי את לעצמך", האם היא מגורשת ?

ב] כתב לשפחתו "הרי את מותרת לכל אדם", או לעבדו "הרי אתה לעצמך" או "אין לי עסק בך", האם משוחררים ?

ג] המקדש אשה במלוה או בהנאת מלוה, האם מקודשת ומדוע ?

ד] לענין מה אמרו שמתנה על מנת להחזיר שמה מתנה, ומה הדין בקידושין ?

א] בת חורין: אינה מגורשת, שאין זה לשון גירושין [שגם בשעה שנשואה היא בת חורין].
לעצמך: מגורשת, שכוונתו שתהיה ברשות עצמה לגמרי, ולא רק לענין מעשה ידיה.

ב] מותרת לכל אדם: אינה משוחררת, שאינה מותרת לכל אדם שהשחרור אסרה לעבד.
לעצמך, אין לי עסק בך: משוחרר, ואין כוונת האדון להסתלק ממעשה ידיו בלבד.

ג] מלוה: "התקדשי בכסף שהלויתיך" אינה מקודשת, שלא נתן לה דבר בעת הקידושין.
הנאת מלוה: דחה את זמן הפירעון, וקידשה בהנאה שיש לה מדחיית הזמן, מקודשת.
שהנאה זו שוה כסף, שהיתה נותנת פרוטה לאדם שיפייסו על כך.
אך חכמים אסרו לעשות כן, מפני שנראה כמי שמערים לקבל רבית.
אבל אינו רבית מן התורה, הואיל ולא קצץ הריבית בשעת ההלואה.
ועוד, משום שהמקבל קיבל הנאה מבלי שהלוה חסר כלום.
- מחל לה על החוב וקידשה בהנאת המחילה, מקודשת [ומותר אף לכתחילה].

ד] 1. לקח קרקע ונתן כסף לקנין על מנת להחזיר, קנה את הקרקע בקנין כסף.
2. קיבל אתרוג ביום הראשון של סוכות במתנה על מנת להחזיר, ונטלו והחזירו, יצא.
3. נתן לכהן חמשה סלעים לפדיון בנו הבכור על מנת שהכהן יחזירם לו, בנו פדוי.
4. נתינת תרומה. ולכתחילה אסור לעשות כן, שזה נראה ככהן המסייע בבית הגרנות.
- בקידושין, אינה מקודשת. שדומה לקנין חליפין [שהמקבל מחזיר הסודר לנותן].

הסיכומים "תלמודו בידו", הם באדיבות מכון "מעשה חושב".
שגיאות מי יבין, נא לשלוח כל הערה הן בהבנת הדברים והן בעריכתם לtalmudobiyado@gmail.com
נתרם לזכות **רייזל, פנחס, פערל בלומא, גאלדא, ובנימין עסטרייכער** שיחיו